

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชน เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน

Community Information Radar Analysis

คำนำ

โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน (Community Information Radar Analysis) นับเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศอย่างง่ายที่ถูกพัฒนาจากโปรแกรม Microsoft Excel โดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญต่างๆ ของชุมชนในการจัดทำระบบสารสนเทศชุมชน ให้เป็นไปตามเกณฑ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ สารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านอาชีพ, สารสนเทศเพื่อการจัดการทุนของชุมชน, สารสนเทศเพื่อจัดการความเสี่ยงของชุมชน (ภูมิคุ้มกัน), สารสนเทศเพื่อแก้ปัญหาความยากจน, สารสนเทศเพื่อ การบริหารจัดการชุมชน

เพื่อต้องการแจ้งให้ชุมชนได้ทราบถึงปัญหาของชุมชน โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ได้อย่างน้อย 1 ด้าน เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนชุมชน ให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชน ให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยนำข้อมูลสำคัญของชุมชนมาวิเคราะห์ เช่น ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) และข้อมูลอื่นๆ ที่มีในชุมชน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุมชน รวมทั้งความต้องการที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและการพัฒนา คุณภาพชีวิตต่อไป

ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
พฤศจิกายน 2557

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
1. วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนด้วย Radar Analysis	1
2. เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนา 5 ด้าน	2-6
3. เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Radar Analysis	7-10
4. เทคนิคการแปลความ Radar Analysis	11-14
5. การพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน	15-20

“เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน”

COMMUNITY INFORMATION RADAR ANALYSIS

1. วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนด้วย เรดาร์ อนาคต

โปรแกรม Community Information Radar Analysis นับเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศอย่างง่าย ที่ถูกพัฒนามาจากโปรแกรม Microsoft Excel โดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญต่างๆ ของชุมชนในการจัดทำระบบสารสนเทศชุมชน ให้เป็นไปตามเกณฑ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

- 1) สารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านอาชีพ
- 2) สารสนเทศเพื่อการจัดการทุนของชุมชน
- 3) สารสนเทศเพื่อจัดการความเสี่ยงของชุมชน (ภูมิคุ้มกัน)
- 4) สารสนเทศเพื่อแก้ปัญหาค่าความยากจน
- 5) สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการชุมชน

เพื่อต้องการให้ชุมชนได้วิเคราะห์และทราบถึงปัญหาของชุมชน จากข้อมูลที่มีอยู่ โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ได้อย่างน้อย 1 ด้านเพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนา สารสนเทศที่ส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุง หรือพัฒนา คุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ให้เกิดคุณภาพชีวิตของคนและชุมชน ที่ดีขึ้นหรือ มีการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมขึ้นได้

การวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชนจึงเป็นขั้นตอนสำคัญ โดยนำข้อมูลที่จำเป็นของชุมชนมาวิเคราะห์ ไม่ว่าจะข้อมูลที่ได้เก็บเป็นประจำและบ่งชี้สภาพปัญหาของชุมชนเช่น ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน(กชช. 2ค) นอกจากนี้ ข้อมูลอื่นๆ ที่มีในชุมชน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุมชน รวมทั้งความต้องการที่จะนำไปสู่การ แก้ไขปัญหา และการพัฒนาคุณภาพชีวิตก็สามารถนำมาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ในโปรแกรม Community Information Radar Analysis ได้

2. เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนา 5 ด้าน

ด้านการพัฒนา	ข้อมูล	ตัวชี้วัด
1. สารสนเทศ เพื่อการพัฒนา ด้านอาชีพ	จปฐ	20. คนอายุ 15-60 ปีเต็ม อ่าน เขียน ภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้
		21. คนอายุ 15-60 ปีเต็มมีอาชีพและรายได้
		22. คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้
		24. ครัวเรือนมีการออมเงิน
	กชช. 2ค	4. น้ำเพื่อการเกษตร
		6. การมีที่ดินทำกิน
		8. การมีงานทำ
		14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว
		26. คุณภาพดิน
		27. คุณภาพน้ำ
		29. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ศูนย์สารสนเทศฯ

ด้านการพัฒนา	ข้อมูล	ตัวชี้วัด
2. สารสนเทศ เพื่อการพัฒนา บริหารจัดการ ทุน	จปฐ	24. ครัวเรือนมีการออมเงิน
		27. คนอายุ 6 ปีขึ้นไปไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
		28. คนสูงอายุได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชนหรือภาคีรัฐ
		29. คนพิการได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาคีรัฐ
		30. ในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ชุมชน
	กชช. 2ค	1. ถนน
		2. น้ำดื่ม
		3. น้ำใช้
		4. น้ำเพื่อการเกษตร
		5. การไฟฟ้า
		6. การมีที่ดินทำกิน
		7. การติดต่อสื่อสาร
		10. ผลผลิตจากการทำนา
		11. ผลผลิตจากการทำไร่
		12. ผลผลิตจากการทำการเกษตรอื่นๆ
		13. การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน
		14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว
		20. ระดับการศึกษาของประชาชน
		25. การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชน

ด้านการพัฒนา	ข้อมูล	ตัวชี้วัด
3. สารสนเทศ เพื่อการบริหาร จัดการความ เสี่ยงชุมชน (ภูมิคุ้มกัน)	จปฐ.	1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 2,500 กรัม
		2. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค
		3. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่า 6 เดือน ติดต่อกัน
		4. ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย
		5. คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาการเจ็บป่วยเหมาะสม
		6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี
		7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆละ 30 นาที
		8. ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและบ้านมีสภาพมั่นคงถาวร
		11. ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อยถูกสุขลักษณะ
		12. ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ
		13. ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี
		14. ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
		15. ครัวเรือนมีความอบอุ่น
		16. เด็กอายุ 3-5 ปี เต็มได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน
		17. เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี
		18. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า
		19. เด็กจบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ
		5. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา
		26. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่
		กชช. 2ค
	16. การป้องกันโรคติดต่อ	
	28. การปลูกป่าหรือต้นไม้ยืนต้น	
	30. การจัดการสภาพแวดล้อม	
	31. ความปลอดภัยจากยาเสพติด	
	32. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ	

		33. ความปลอดภัยจากความเสี่ยงในชุมชน
ด้านการพัฒนา	ข้อมูล	ตัวชี้วัด
4. สารสนเทศ เพื่อการแก้ไข ปัญหาความ ยากจน	จปฐ.	20. คนอายุ 15-60 ปีเต็ม อ่าน เขียน ภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้
		21. คนอายุ 15-60 ปีเต็มมีอาชีพและรายได้
		22. คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้
		23. คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี
	กชช. 2ค	1. ถนน
		7. การติดต่อสื่อสาร
		10. ผลผลิตจากการทำนา
		11. ผลผลิตจากการทำไร่
		12. ผลผลิตจากการทำการเกษตรอื่นๆ
		18. การได้รับการศึกษา
		19. อัตราการเรียนต่อของประชาชน
		20. ระดับการศึกษาของประชาชน
		25. การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชน

ศูนย์สารสนเทศ

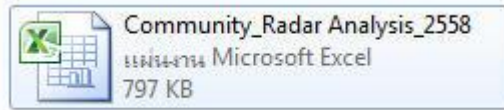
ด้านการพัฒนา	ข้อมูล	ตัวชี้วัด
5. สารสนเทศ เพื่อการบริหาร จัดการชุมชน	จปฐ.	9. ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี
		10. ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี
		11. ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อยถูกสุขลักษณะ
		12. ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ
		14. ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
		27. คนอายุ 6 ปีขึ้นไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
		28. คนสูงอายุได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชนหรือภาคีรัฐ
		29. คนพิการได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาคีรัฐ
		30. คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ชุมชน
		กชช. 2ค
	21. การเรียนรู้โดยชุมชน	
	22. การได้รับการคุ้มครองทางสังคม	
	23. การมีส่วนร่วมของชุมชน	
	24. การรวมกลุ่มของชุมชน	
	28. การปลูกป่าหรือต้นไม้ยืนต้น	
	29. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	

ศูนย์

3. เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Radar Analysis

3.1 คลิกที่ไอคอน Community_Radar_Analysis_2558

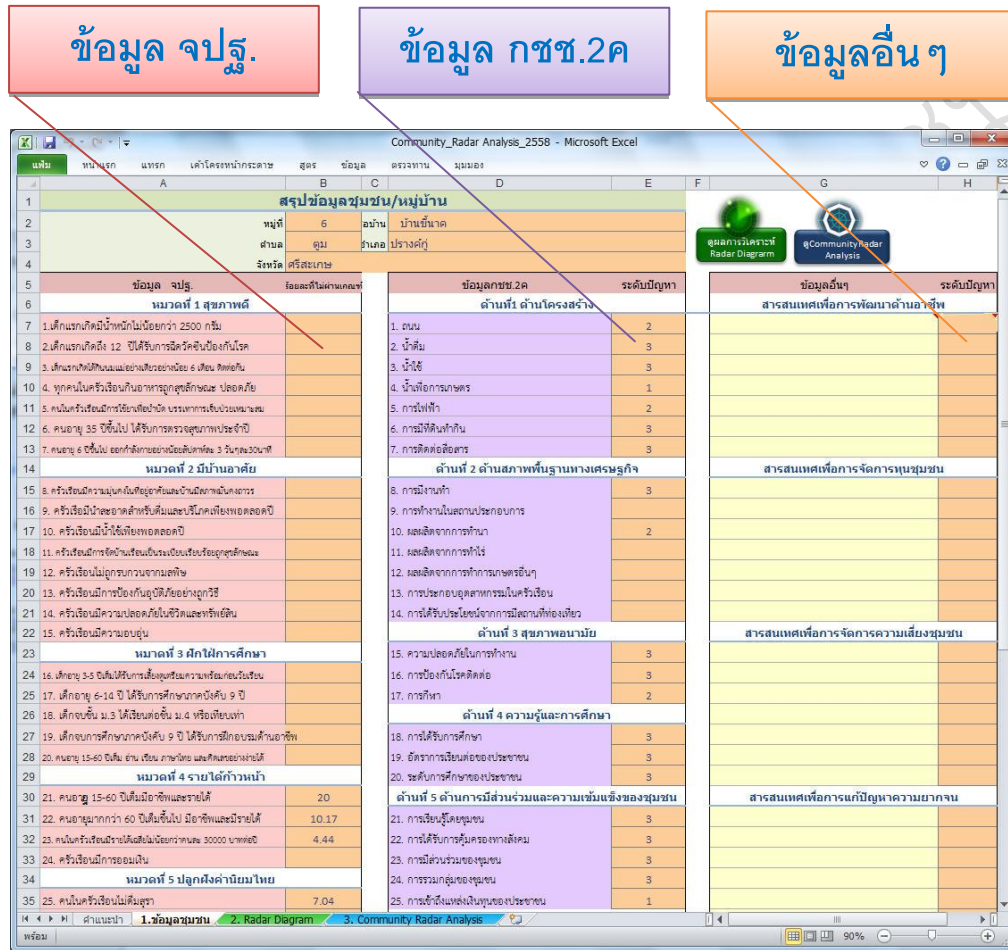

โปรแกรมแบ่งการใช้งานเป็น 3 ส่วน

- 3.1.1 ข้อมูลชุมชน
- 3.1.2 Radar Diagram
- 3.1.3 Community Radar Analysis

3.2 คลิกเลือกส่วนที่หนึ่งข้อมูลชุมชนเพื่อคือข้อมูลชุมชน

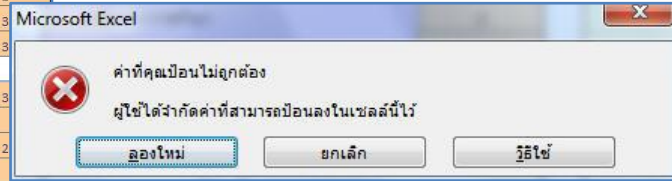
- 3.2.1 ข้อมูล จปฐ. คือข้อมูลเฉพาะร้อยละที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (เฉพาะข้อมูลที่ตกเกณฑ์)ตาม แบบสรุปคุณภาพชีวิตของครัวเรือน ทั้ง 30 ตัวชี้วัด
- 3.2.2 ข้อมูล กชช. 2ค คือค่าคะแนนระดับปัญหาตาม แบบสรุปสภาพปัญหาของหมู่บ้าน ทั้ง 33 ตัวชี้วัดคือ 1=ปัญหามาก, 2=ปัญหาปานกลาง, 3=ปัญหาน้อย
- 3.2.3 ข้อมูลอื่นๆ หากชุมชนมีข้อมูลอื่น นอกเหนือจากข้อมูล จปฐ. และ ข้อมูล กชช. 2ค แล้วให้วิเคราะห์ข้อมูลนั้นเป็น 5 ด้านตามประเด็นการพัฒ นาหมู่บ้านสารสนเทศชุมชน จากนั้นให้คือข้อมูลตามช่องที่กำหนดไว้ 2 ช่องคือ
 - 1) ช่องสี่เหลี่ยม ให้คือรายละเอียดชื่อข้อมูลนั้นๆ เช่น ข้อมูลภูมิปัญญา
 - 2) ช่องสี่เหลี่ยมให้คือระดับของปัญหาของข้อมูลนั้นโดย
 - 1=ปัญหามาก, 2=ปัญหาปานกลาง, 3=ปัญหาน้อย

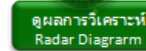
3.2.4 การคีย์ค่าคะแนนระดับปัญหาลงในช่องที่กำหนดคือ 1, 2, 3 หากมีการคีย์ข้อมูลผิดพลาดหรือคาดเคลื่อนไปจากรูปแบบที่กำหนดแล้ว จะแสดง POP UP แจ้งเตือนให้ทราบเพื่อแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง

ข้อมูลชุมชน.2ค	ระดับปัญหา
ด้านที่1 ด้านโครงสร้าง	
1. ถนน	4
2. น้ำดื่ม	3
3. น้ำใช้	3
4. น้ำเพื่อการเกษตร	1
5. การไฟฟ้า	2
6. การมีที่ดินทำกิน	3
7. การติดต่อสื่อสาร	3
ด้านที่ 2 ด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	
8. การมีงานทำ	3
9. การทำงานในสถานประกอบการ	
10. ผลผลิตจากการทำนา	2
11. ผลผลิตจากการทำไร่	
12. ผลผลิตจากการทำการเกษตรอื่นๆ	
13. การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน	
14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว	

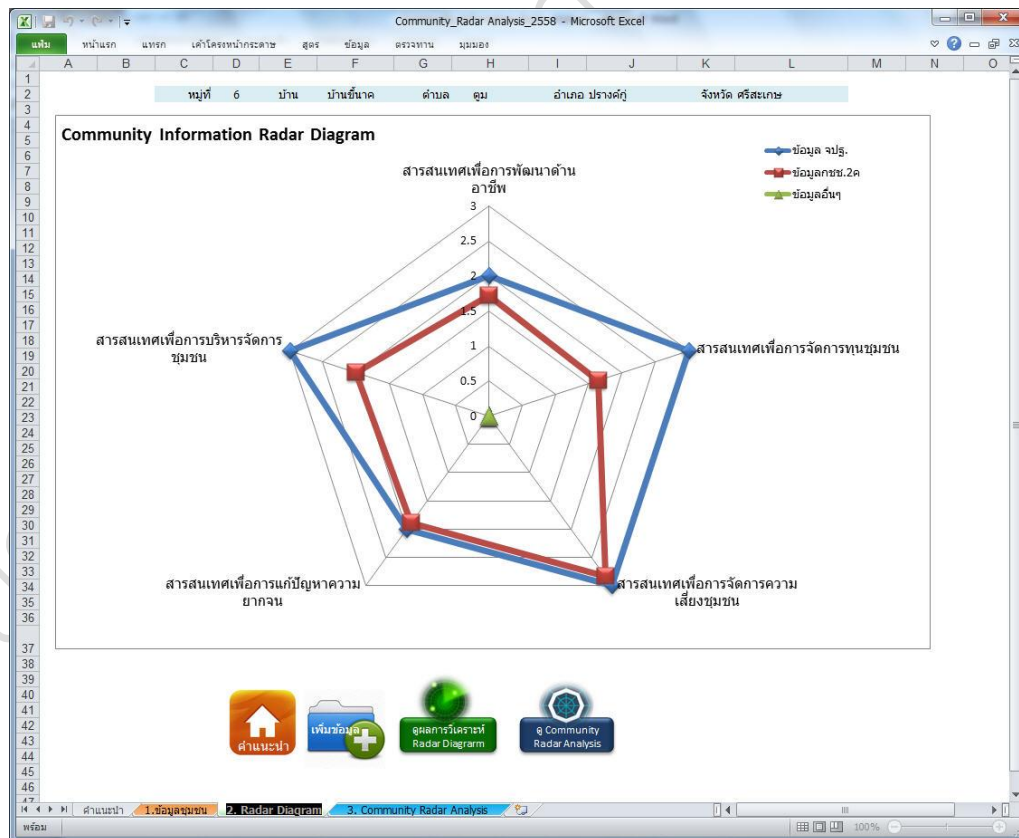

3.3 คลิกเลือกส่วนที่ 2 Radar Diagram หรือปุ่มสีเขียว

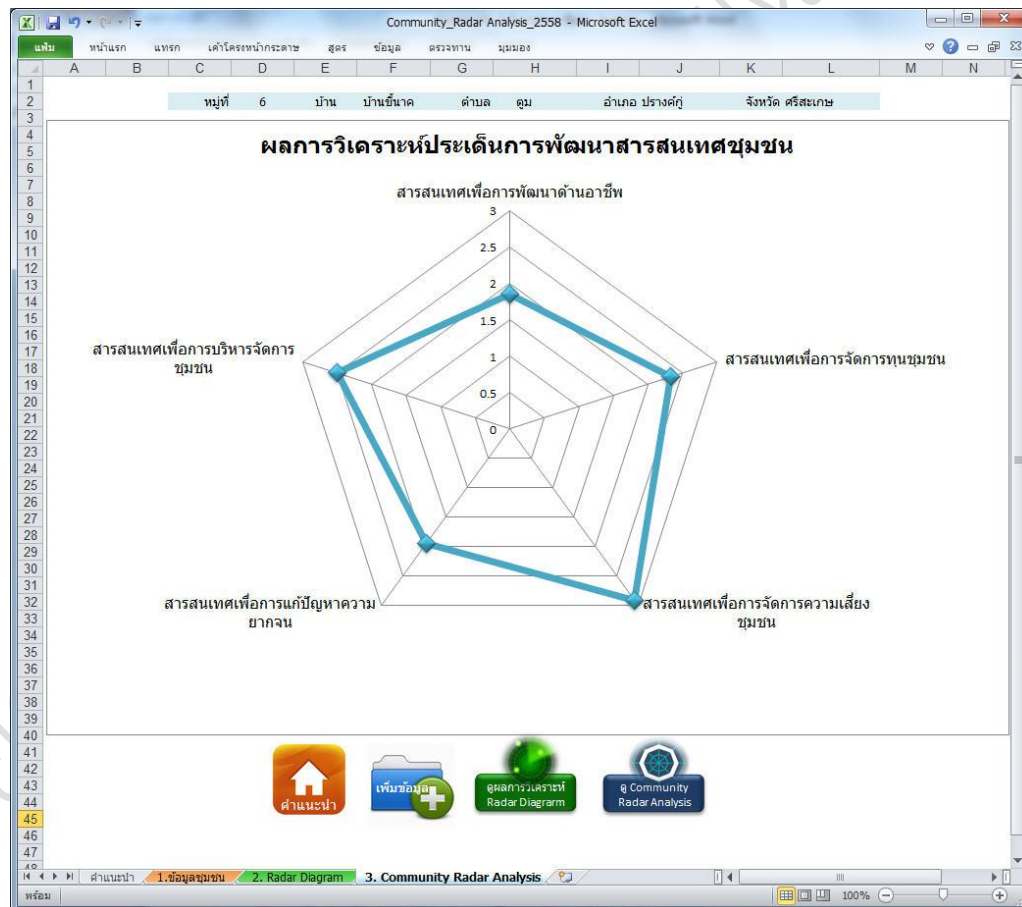
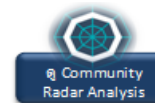
เพื่อดูผังเรดาร์ ที่แสดงให้

เห็นถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนซึ่งบ่งชี้ปัญหาและประเด็นของการพัฒนาสารสนเทศชุมชน ให้ตรงกับปัญหาของชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ ต่อไป

3.4 คลิกเลือกส่วนที่ 3 **Community Radar Analysis** หรือปุ่มสีน้ำเงิน เพื่อดูภาพรวมของ ผลการวิเคราะห์สารสนเทศของชุมชน

หมายเหตุ: ชุมชนสามารถใช้ผลการวิเคราะห์ จาก Radar Diagram หรือ Community Radar Analysis อย่างใดอย่างหนึ่งได้ ขึ้นอยู่กับเวทีประชาคมการมีส่วนร่วม และความต้องการของชุมชน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม: ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน โทร: 0-21416532,
อีเมล: p.wunsuk@gmail.com

4. เทคนิคการแปลความ

4.1 การแปลความ Radar Diagram

จากการคีย์ข้อมูล(ตามข้อ 3.2) จะเห็นได้ว่าร้อยละไม่ผ่านเกณฑ์ของข้อมูล จปฐ. และระดับปัญหาของข้อมูล กชช. 2ค มีค่าคะแนนที่ต่างกันระหว่างสองชุดข้อมูล และโปรแกรม ได้ทำการแปลงข้อมูลคุณภาพเป็นข้อมูลเชิงปริมาณเรียบร้อยแล้ว เพื่อ การนำเสนอผลการ วิเคราะห์ ด้วย **ผังเรดาร์** หลายเหลี่ยม ซึ่งจะสะท้อนภาพของผลการ วิเคราะห์ ทั้งหมดออกมา แสดงให้เห็นถึงปัญหาของชุมชนในด้านต่างๆ ตามด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างชัดเจน

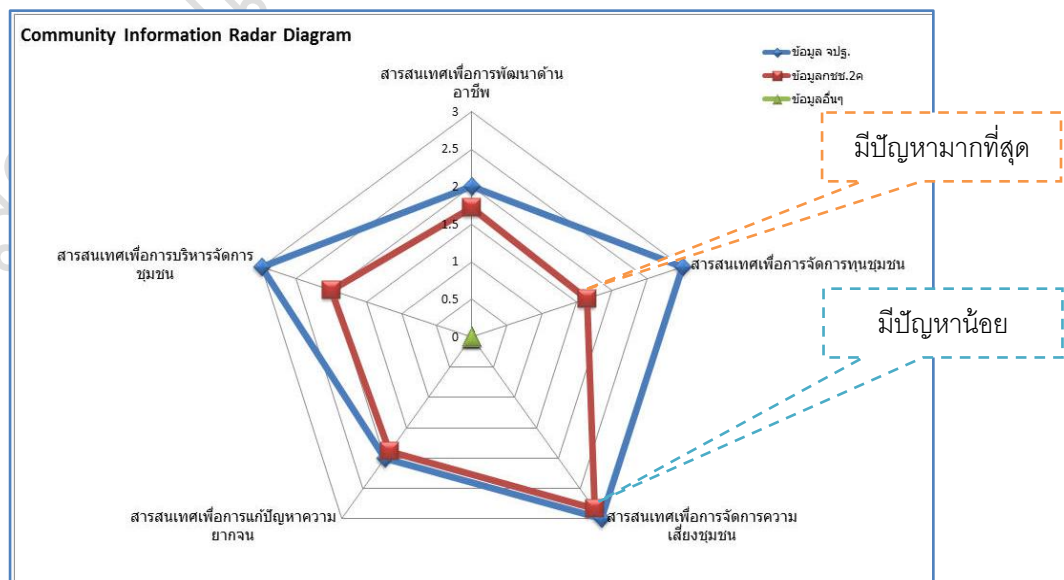
ข้อมูล จปฐ.	ร้อยละ ไม่ผ่าน เกณฑ์
หมวดที่ 4 รายได้ก้าวหน้า	
21. คนอายุ15-60 ปีเต็มมีอาชีพและรายได้	20
22. คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	10.17
23. คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30000 บาทต่อปี	4.44
24. ครัวเรือนมีการออมเงิน	

ข้อมูลกชช.2ค	ระดับ ปัญหา
ด้านที่1 ด้านโครงสร้าง	
1. ถนน	2
2. น้ำดื่ม	3
3. น้ำใช้	3
4. น้ำเพื่อการเกษตร	1
5. การไฟฟ้า	2
6. การมีที่ดินทำกิน	3
7. การติดต่อสื่อสาร	3

- 4.1.1 **ผังเรดาร์ห้าเหลี่ยม** หมายถึงหัวข้อการพัฒนาทั้ง 5 ด้าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อแสดงถึงผลการวิเคราะห์ปัญหาแต่ละด้าน ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 4.1.2 **ค่าคะแนนในสเกล** มีตั้งแต่ 0, 1, 2, และ 3 หมายถึงระดับปัญหาในแต่ละด้านของชุมชน
- 4.1.3 **กราฟเส้น** แสดงข้อมูลแต่ละกลุ่มที่นำมาวิเคราะห์ให้เห็นภาพชัดเจน และมีคำอธิบายกำกับตามสีของกราฟเส้นนั้นๆ เช่น **สีน้ำเงิน**=ข้อมูล จปฐ., **เส้นสีแดง**=ข้อมูล กชช. 2ค และ **เส้นสีเขียว**=ข้อมูลอื่นๆ
- 4.1.4 **การแปลค่า** เพื่อง่ายในการวิเคราะห์ สามารถจัดกลุ่มค่าคะแนนในสเกลดังนี้ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง 0-1 มีปัญหามาก หรือประเด็นที่มีค่าคะแนนช่วงที่ 1-2 มีปัญหาปานกลาง และค่าคะแนนช่วงที่ 2-3 มีปัญหาน้อย ดังนั้น ในกรณีที่ค่าคะแนนสูงสุดที่ 3 คะแนน ในแต่ละด้าน แสดงถึงสถานะปัญหาใน สเกลของผังได้ว่ามีปัญหา น้อย หรือไม่มีปัญหาเลย ในทางกลับกัน ในกรณีที่คะแนนต่ำสุดที่ 0 ในแต่ละด้าน แสดงถึงสถานะปัญหาในสเกลของผังได้ว่า มีปัญหามากที่สุด

ตัวอย่างการอ่านค่า การวิเคราะห์ Radar Diagram กรณีอ่านค่าเส้นเดียว ของข้อมูล กชช. 2ค (**เส้นสีแดง**) ด้าน สารสนเทศเพื่อการจัดการทุนของชุมชนนี้จะมีปัญหามากที่สุด และ ด้าน การจัดการความเสี่ยงชุมชนมีปัญหาน้อยที่สุด

4.1.5 **ผลการวิเคราะห์** การเลือกประเด็นในการพัฒนาทั้ง 5 ด้านนั้น ชุมชนควรเลือกด้านที่มีระดับปัญหามากที่สุด หรือค่าคะแนนในสเกลอยู่ใกล้ 0-1 เป็นอันดับแรก หรือประเด็นที่มีค่าคะแนนช่วงที่ 1-2 เป็นอันดับสอง และค่าคะแนนช่วงที่ 2-3 เป็นอันดับสาม ตามลำดับจากปัญหาหนักไปปัญหาน้อย นอกจากนั้นชุมชนยังสามารถเลือกประเด็นในพัฒนาตามความสำคัญของข้อมูลที่มีผลกระทบโดยตรงกับชุมชนได้อีกรูปแบบหนึ่ง เช่น ข้อมูล กชช. 2ค มีระดับปัญหาปานกลาง และมีค่าคะแนนในสเกลช่วงที่ 1-2 ในประเด็นการพัฒนา ด้านทุนชุมชน และถือว่าเป็นปัญหาหนักที่สุดและส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชน จึงอาจพิจารณาเลือกประเด็นนี้เพื่อพัฒนา

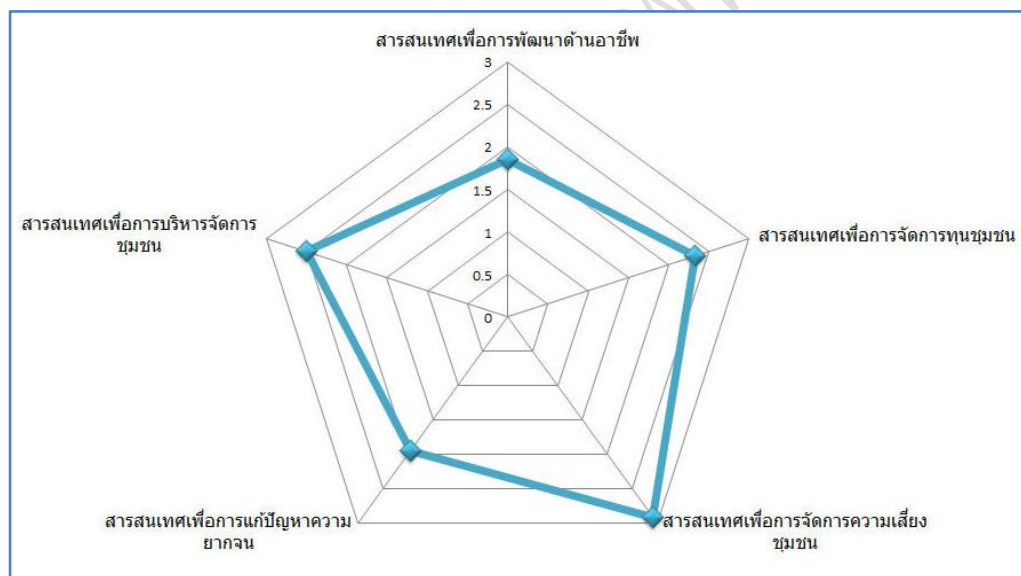
4.2 แปลความ Community Radar Analysis

- 4.2.1 **ผังเรดาร์ห้าเหลี่ยม** แสดงประเด็นการพัฒนาทั้ง 5 ด้าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งบ่งบอกถึงผลการวิเคราะห์ปัญหาภาพรวมทั้งหมดของชุมชน
- 4.2.2 **ค่าคะแนนในสเกล** มีตั้งแต่ 0, 1, 2, และ 3 หมายถึงระดับปัญหาในแต่ละด้านของชุมชน
- 4.2.3 **กราฟเส้น** แสดงผลการวิเคราะห์ภาพรวมของชุมชน โดยมีค่าคะแนนมาจากการนำกลุ่มข้อมูล(ตามข้อ 4.1.3) มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ผลที่ได้จึงเป็นเส้นกราฟเพียงเส้นเดียวเท่านั้น
- 4.2.4 **การแปลค่า** ในกรณีที่ค่าคะแนนสูงสุด ที่ 3 คะแนน ในแต่ละด้าน แสดงถึงสถานะปัญหาในสเกลของผังได้ว่ามีปัญหาน้อย หรือไม่มีปัญหาเลย ในกรณีที่ค่าคะแนนอยู่กึ่งกลางระหว่าง 2-1 ในแต่ละด้าน แสดงถึงสถานะปัญหาใน สเกลของผังได้ว่ามีปัญหาระดับปานกลาง และในกรณีที่ค่าคะแนนต่ำสุดอยู่ใกล้สเกลที่ 1-0 ในแต่ละ

ด้าน แสดงถึงสถานะปัญหาในสเกลของผังได้ว่าชุมชนนั้นมีปัญหามาก

- 4.2.5 **ผลการวิเคราะห์** จากภาพรวมของชุมชนที่วิเคราะห์จากข้อมูลจำนวนหลายข้อมูล แล้วสามารถแสดงผลเป็นหนึ่งเส้นในแผนผัง Radar Diagram ในการเลือกประเด็นในการพัฒนาทั้ง 5 ด้านนั้น ชุมชนควรเลือกด้านที่มีระดับปัญหามากที่สุด หรือค่าคะแนนในสเกลอยู่ใกล้ 0-1 เป็นอันดับแรก หรือประเด็นที่มีค่าคะแนนช่วงที่ 1-2 เป็นอันดับสอง และค่าคะแนนช่วงที่ 2-3 เป็นอันดับสาม ตามลำดับจากปัญหามากไปน้อย

จากตัวอย่างนี้ชุมชนสามารถเลือกประเด็นในพัฒนาตามความสำคัญของข้อมูลทั้งหมดที่มีผลกระทบโดยตรงกับชุมชน ตัวอย่าง Community Radar Diagram นี้ เส้น Radar มีระดับน้อยสุดที่ ด้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านอาชีพ (มีค่าคะแนนในสเกลช่วงที่ 1-2) และเทียบค่าได้ระดับปัญหาปานกลาง แต่เมื่อเปรียบเทียบกับค่าคะแนนในด้านอื่นๆ ถือว่าเป็นปัญหามากที่สุดและส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชน จึงอาจพิจารณาเลือกประเด็นสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อพัฒนาสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนต่อไป

5. การพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน

5.1 กรณีศึกษา บ้านขึ้นาค หมู่ที่ 6 ตำบลตม อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ จากตัวอย่าง การคีย์ข้อมูล อื่นๆ(ตามข้อ 3.2.3) เป็นข้อมูลที่มาจากงานวิจัยของชุมชน และความต้องการของคนในชุมชนผ่านเวทีประชาคม ผ่านการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และการคัดเลือกปัญหาต่างๆ เพื่อ นำไปสู่การแก้ไข ทำให้ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วย **ผังเรดาร์** ห้า เหลี่ยมสะท้อนภาพของปัญหาทั้งหมดออกมาพร้อมกันทั้งสามเส้นจากข้อมูลทั้งสามกลุ่มได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

สารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านอาชีพ	
ต้องการรับการสนับสนุนอาชีพเสริม	1
ต้นทุนในการผลิตสูง	1
ปรับปรุงคุณภาพดิน	2
ลดการใช้สารเคมี	2
ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	2
สารสนเทศเพื่อการจัดการทุนชุมชน	
เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	1

สารสนเทศเพื่อการจัดการความเสี่ยงชุมชน	
ส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน	2
การรักษาความสะอาดในชุมชน	2
คนในชุมชนมีโรคภัย(เบาหวาน)	1
การณรงค์กำจัดลูกน้ำและยุงลาย	1
สารสนเทศเพื่อการแก้ปัญหาความยากจน	
หนี้สิน	1
ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของคนยากจน	2

การฟื้นฟูและปลูกป่า	2
การรักษาพันธุ์ในห้วย	3
กลุ่มเครือข่ายกองทุนในชุมชน	2
ต้องการรับการสนับสนุนเงินทุน	1

ราคาสินค้าการเกษตรต่ำ	2
ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้	1
สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการชุมชน	
ต้องการซ่อมแซมถนน	2
มีตลาดรองรับสินค้าทางการเกษตร	1
ขาดความสามัคคีแบ่งพักพวกแบ่งสี	1
ฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่น	1
ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาทุย(ภาษาถิ่น)	1

5.2 การแปลความ

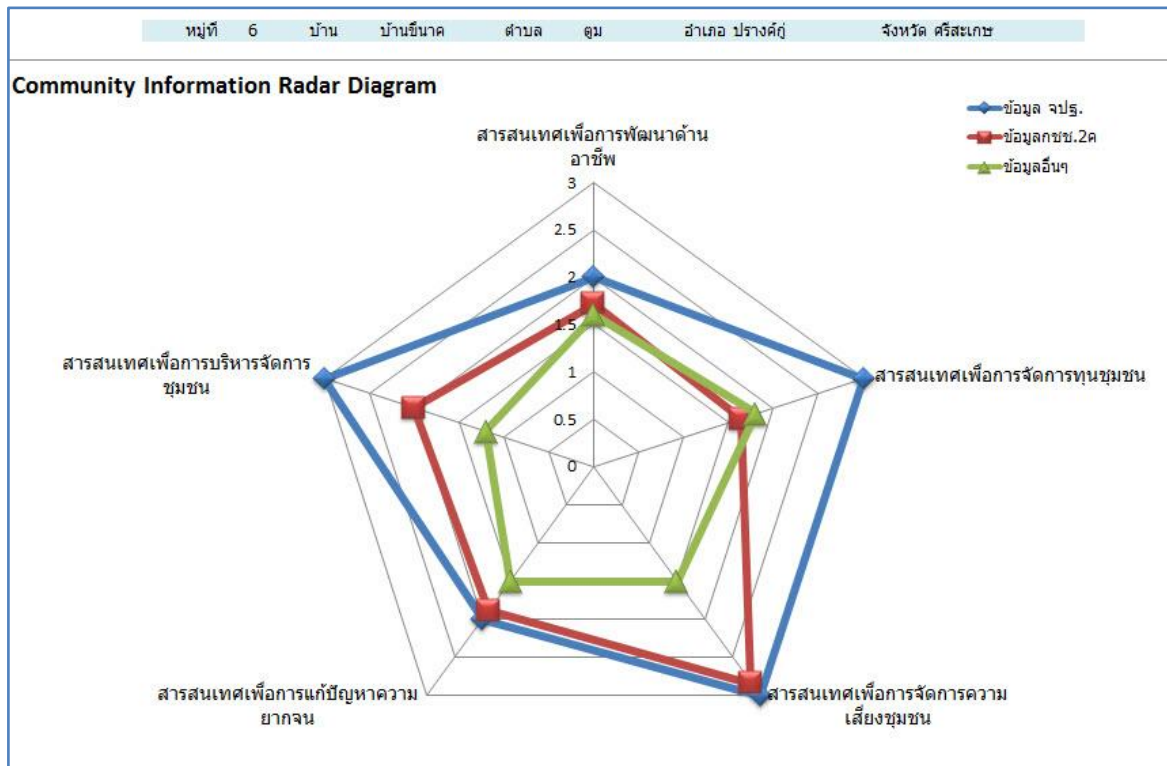
5.2.1 การแปลค่า จากผลการวิเคราะห์ Radar Diagram

จะเห็นได้ว่าข้อมูลที่มาจากงานวิจัยของชุมชน และ ความต้องการของชุมชนนั้นมีค่าคะแนนในสเกลอยู่ที่ 1-2 ซึ่งหมายถึงปัญหาแต่ละด้านอยู่ระดับปานกลาง แต่ถือว่ามีค่าคะแนนต่ำสุดเมื่อเทียบกับข้อมูล จปฐ. และ กชช. 2ค

ข้อมูล กชช. 2ค มีค่าคะแนนในสเกลอยู่ที่ 2-3 คือ มีปัญหาน้อยถึงปานกลาง และค่าคะแนนในสเกลอยู่ที่ 1-2 คือมีปัญหาปานกลางถึงปัญหามาก

ข้อมูล จปฐ. มีค่าคะแนนสูงสุดในสเกลถึงสามด้านด้วยกัน ซึ่งหมายถึงประเด็นทั้งสามมีปัญหาน้อย หรือไม่มีปัญหาเลย และมีค่าคะแนนในสเกลที่ 2-3 อยู่สองประเด็น หมายถึงมีปัญหাপานกลาง

การเลือกประเด็นในการพัฒนาทั้ง 5 ด้านนั้น ชุมชนควรเลือกด้านที่มีระดับปัญหามากที่สุด หรือค่าคะแนนในสเกลอยู่ใกล้ 0-1, 1-2 และ 2-3 ตามลำดับจากปัญหามากไปปัญหาน้อย อีกทั้งยังสามารถเลือกประเด็นการพัฒนาที่มาจากกลุ่มของข้อมูลได้โดยตรง เช่น ข้อมูลวิจัยของชุมชน, ข้อมูล จปฐ. และข้อมูล กชช. 2ค และยังสามารถเลือกประเด็นที่เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของชุมชน ความต้องการของชุมชนนั้นๆ

ภาพตัวอย่าง : การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Radar Diagram ของบ้านขี้นาค ตำบลตุม อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

โดยการใช้ Radar Diagram สามารถอ่านค่า Radar Diagram ได้ดังนี้

- การวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดง เส้นสีน้ำเงิน = ข้อมูล จปฐ. และหากหมู่บ้านต้องการใช้เพียงข้อมูล จปฐ. เพียงด้านเดียว มาวิเคราะห์ จะสามารถเลือกสารสนเทศชุมชน มาพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถเรียงจากมีปัญหามาก (จุดเข้าใกล้ 0) ไปหา มีปัญหาน้อย (จุดเข้าใกล้ 3) ได้ดังนี้
 - อันดับที่ 1 การพัฒนาด้านอาชีพ และด้านความยากจน (จุดมีค่า = 2)
 - อันดับที่ 2 การบริหารจัดการชุมชน, การจัดการความเสี่ยงของชุมชน และการจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่า = 3)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดง **เส้นสีแดง** = ข้อมูล กชช. 2ค และหากหมู่บ้านต้องการใช้เพียงข้อมูล กชช. 2ค เพียงด้านเดียว มาวิเคราะห์ จะสามารถเลือกสารสนเทศชุมชนมาพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถเรียงจากมีปัญหามาก (จุดเข้าใกล้ 0) ไปหามีปัญหาน้อย (จุดเข้าใกล้ 3) ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 การพัฒนาด้านอาชีพ และการจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่าใกล้ = 1.5)

อันดับที่ 2 การบริหารจัดการชุมชน และด้านความยากจน (จุดมีค่า = 2)

อันดับที่ 3 การจัดการความเสี่ยงของชุมชน (จุดมีค่า = 3)

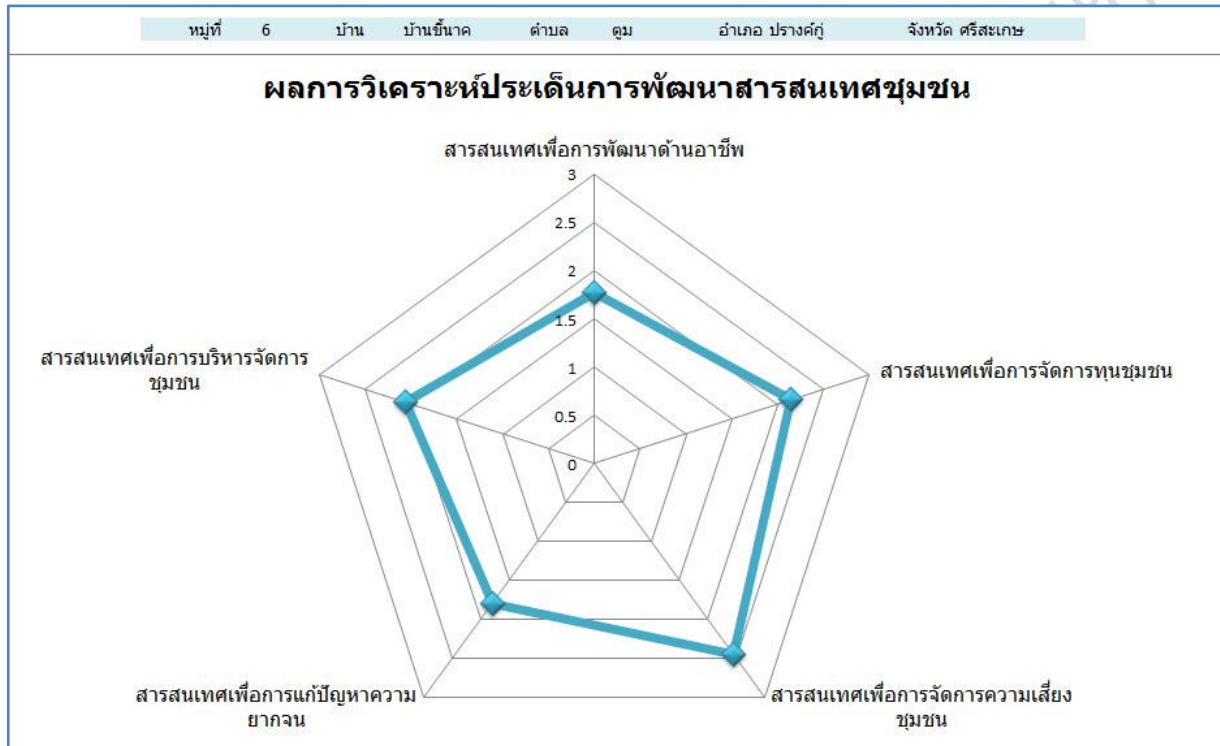
3) การวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดง **เส้นสีเขียว** = ข้อมูลอื่นๆ และหากหมู่บ้านต้องการใช้เพียงข้อมูลอื่นๆ เพียงด้านเดียว มาวิเคราะห์ จะสามารถเลือกสารสนเทศชุมชนมาพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถเรียงจากมีปัญหามาก (จุดเข้าใกล้ 0) ไปหามีปัญหาน้อย (จุดเข้าใกล้ 3) ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 การพัฒนาด้านอาชีพ และด้านความยากจน (จุดมีค่าประมาณ 2)

อันดับที่ 2 การบริหารจัดการชุมชน, การจัดการความเสี่ยงของชุมชน และการจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่าอยู่ประมาณ 3)

5.2.2 การแปลค่า จากผลการวิเคราะห์ Community Radar Analysis ของบ้านขี้นาค ตำบลตุม อำเภอปราจีนบุรี จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพตัวอย่าง: การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ Community Radar analysis ของบ้านขี้นาค ตำบลตุม อำเภอปราจีนบุรี จังหวัดศรีสะเกษ

จากภาพ คือการนำข้อมูลทั้ง 3 ด้านจากข้อ 5.2.1 (ข้อมูล จปฐ., กชช. 2 ค และด้านอื่นๆ) มาทำการวิเคราะห์ร่วมกันโดยโปรแกรม Community Radar Analysis จะปรากฏภาพรวมของชุมชนทั้งหมดซึ่งชุมชนสามารถเลือกประเด็นการพัฒนาตามผลวิเคราะห์ในแต่ละด้านที่แสดงค่าคะแนนของระดับปัญหาจากปัญหามากไปปัญหาน้อย จากผังเรดาร์ นำเสนอผลการวิเคราะห์ ควรพิจารณาเลือกประเด็นพัฒนา (จากมีปัญหามากไปหามีปัญหาน้อย) ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ประเด็นการพัฒนาด้านอาชีพ(จุดมีค่า = 1.7)

อันดับที่ 2 การแก้ไขปัญหาคความยากจน (จุดมีค่า = 1.9)

อันดับที่ 3 การบริหารจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่า = 2)

อันดับที่ 4 การจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่า = 2.2)

อันดับที่ 5 การบริหารจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่า = 2.5)

ข้อสังเกต ค่าคะแนนที่ปรากฏในแต่ละสเกลนั้น แสดงถึงระดับของปัญหาแต่ละด้านของชุมชน เพื่อบ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหา เพื่อให้ชุมชนตระหนักว่าควรแก้ไขหรือพัฒนาด้านใดก่อน ซึ่งชุมชนเองอาจใช้ผลการวิเคราะห์ได้ทั้งจาก **Radar Diagram** ที่วิเคราะห์ปัญหาแต่ละด้านตามข้อมูลของชุมชน หรือใช้ผลการวิเคราะห์ภาพรวมของ **Community Radar Analysis** เพื่อสรุปปัญหาทั้งหมดให้เห็นภาพรวมของชุมชน และยังสามารถเพิ่มศักยภาพของชุมชนได้ด้วยการนำผลวิเคราะห์ที่มีค่าคะแนนสูงสุดในแต่ละประเด็นการพัฒนาเพื่อต่อยอดให้เป็นจุดแข็งให้กับชุมชน เพื่อดึงจุดด้อยที่มีระดับปัญหาหนักไปสู่การพัฒนาได้อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งชุมชนสามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม ความต้องการของชุมชนเอง

คู่มือปฏิบัติงาน “โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาาระบบสารสนเทศชุมชน”
“Community Information Radar Analysis”

พิมพ์ครั้งที่ 1 2557

จัดทำโดย ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทร. 0 2141 6277 โทรสาร. 0 2143 8920-1

คณะผู้จัดทำ

1. นางกาญจนาวรรณ	ช่วยมันคง	หัวหน้ากลุ่มงานระบบสารสนเทศชุมชน
2. นายเสนาะ	แสงมณี	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
3. นางศรีสุดา	ไชยบุญญานภาพ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
4. นางสาวประภาพรพรณ	วุ่นสุข	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
5. นายสุมิตร	พันธ์เรืองเดช	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
6. นายเสกสรร	ประวิเศษ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
7. นางสาวนิตยา	แสงสว่าง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์
8. นางสาวปรีศนา	ช่วยมหาศักดิ์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์

ที่ปรึกษา

นายอาจณรงค์ สัตยพานิช ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

พัฒนาโปรแกรม

นางสาวประภาพรพรณ วุ่นสุข นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ

พิมพ์และพิสูจน์อักษร

1. นางสาวนิตยา	แสงสว่าง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์
2. นางสาวปรีศนา	ช่วยมหาศักดิ์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์

ออกแบบปก

1. นายเสนาะ	แสงมณี	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
2. นางสาวธิดาภรณ์	อาวรรณ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์

